

به نام خدا

درس سیستم‌های عامل

نیم‌سال دوم ۰۱-۰۰

دانشکده مهندسی کامپیوتر

دانشگاه صنعتی شریف

مدرس مهدی خرازی

تمرین گروهی یک اصلی

موضوع برنامه‌های کاربر

موعده تحویل مستند طراحی ساعت ۲۳:۵۹ دوشنبه ۱۶ اسفند ۱۴۰۰

موعده تحویل کد و گزارش نهایی ساعت ۲۳:۵۹ پنج‌شنبه ۲۶ اسفند ۱۴۰۰

با سپاس از دستیاران آموزشی: علی احتشامی، مجید گروسی، عرشیا اخوان و امیر مهدی نامجو

اقتباس شده از CS162 در بهار ۲۰۲۰ در دانشگاه کالیفرنیا، برکلی

فهرست مطالب

۳	۱	وظیفه‌ی شما
۳	۱.۱	ماموریت اول: پاس دادن آرگومان‌های خط فرمان به برنامه . . . . .
۳	۲.۱	ماموریت دوم: فراخوانی‌های سیستمی برای کنترل اندازه‌ها . . . . .
۴	۳.۱	ماموریت سوم: فراخوانی‌های سیستمی برای عملیات روی پرونده‌ها . . . . .
۴	۲	تحویل دادنی‌ها
۵	۱.۲	مستند طراحی (مهلت تحویل تا پایان ۱۶ اسفند) و جلسه‌ی مرور طراحی . . . . .
۵	۱.۱.۲	بررسی اجمالی طراحی . . . . .
۵	۲.۱.۲	سوال‌های افزون بر طراحی . . . . .
۶	۳.۱.۲	جلسه بازخورد طراحی . . . . .
۶	۴.۱.۲	نمره‌دهی . . . . .
۶	۲.۲	پیاده‌سازی . . . . .
۶	۳.۲	پیشنهادات . . . . .
۶	۴.۲	گزارش نهایی . . . . .
۷	۳	سوالات پرتکرار
۹	۱.۳	پاس دادن آرگومان‌ها . . . . .
۹	۲.۳	فراخوانی سیستمی . . . . .
۱۰	۴	توصیه‌ها
۱۰	۱.۴	توصیه‌های عمومی . . . . .
۱۰	۲.۴	کار گروهی . . . . .

۱ وظیفه‌ی شما

شما در این پروژه، توانایی اجرا کردن برنامه‌های کاربر را به هسته‌ی سیستم عامل خواهید افزود. کد `pintos` که به شما داده شده است، توانایی `load` یک برنامه در حافظه را دارد اما برنامه‌ها قادر نیستند که آرگومان‌های خط فرمان^۱ را بخوانند یا فراخوانی‌های سیستمی^۲ انجام دهند (مثلاً از یک پرونده یا سوکت شبکه چیزی بخوانند یا درون آن چیزی بنویسند).

۱.۱ ماموریت اول: پاس دادن آرگومان‌های خط فرمان به برنامه

در `pintos`، از تابع `process_execute(char *file_name)` برای ایجاد پردازنده‌های جدید در سطح کاربر استفاده می‌شود. در حال حاضر این تابع از آرگومان‌های خط فرمان پشتیبانی نمی‌کند. وظیفه‌ی شما این است که این توانایی را به آن بیفزایید. بعد از افزودن این قابلیت توسط شما، مثلاً با صدا زدن این تابع به شکل `process_execute("ls -ahl")`، دو آرگومان به شکل `["ls", "-ahl"]` ایجاد خواهد شد و از طریق متغیرهای `argv` و `argc`، این آرگومان‌ها به برنامه پاس داده خواهند شد. تعداد زیادی از برنامه‌های تست `pintos`، در ابتدای اجرا، نام خودشان - یعنی `argv[0]` - را چاپ می‌کنند. از آنجایی که قابلیت پاس دادن آرگومان هنوز پیاده‌سازی نشده است، هر یک از این برنامه‌ها که تلاش کند `argv[0]` را بخواند، از کار خواهد افتاد. بنابراین تا زمانی که قابلیت پاس دادن آرگومان‌ها را پیاده‌سازی نکرده‌اید، این برنامه‌ها کار نخواهند کرد و در این تست‌ها ناموفق خواهید بود.

۲.۱ ماموریت دوم: فراخوانی‌های سیستمی برای کنترل پردازنده‌ها

در حال حاضر، `pintos` فقط فراخوانی سیستمی مربوط به `exit` را می‌شناسد و اجرا می‌کند. شما باید قابلیت پشتیبانی از فراخوانی‌های سیستمی `wait`، `exec`، `halt` و `practice` را اضافه کنید. تابع متناظر با هر یک از این فراخوانی‌های سیستمی در `pintos/src/lib/user/syscall.c` که کتابخانه‌ای در سطح کاربر است، وجود دارد. هر یک از این توابع، آرگومان‌های مربوط به فراخوانی سیستمی متناظر خود را آماده می‌کند و سپس انتقال به حالت کاری هسته^۳ را انجام می‌دهد (یعنی کنترل سیستم به دست هسته‌ی سیستم عامل سپرده می‌شود). پس از انتقال به حالت هسته، مسئولیت رسیدگی به فراخوانی‌های سیستمی در هسته‌ی سیستم عامل، با توابعی است که در کتابخانه‌ی `pintos/src/userprog/syscall.c` وجود دارند.

فراخوانی سیستمی `practice`، کاری ساده انجام می‌دهد: آرگومان خود را با یک جمع می‌کند و نتیجه را برمی‌گرداند (هدف از این فراخوانی سیستمی، دست‌گرمی است تا بتوانید تابع‌های رسیدگی‌کننده به سایر فراخوانی‌ها را راحت‌تر پیاده‌سازی کنید). هم‌چنین سیستم توسط فراخوانی سیستمی `halt` خاموش می‌شود.

فراخوانی سیستمی `exec`، برنامه‌ای جدید را با استفاده از تابع `process_execute()` آغاز می‌کند. (دقت کنید که فراخوانی سیستمی `fork` در سیستم عامل `pintos` وجود ندارد. در واقع عملکرد فراخوانی سیستمی `exec` در `pintos`، مشابه این است که در سیستم عامل `Linux` ابتدا `fork` را فراخوانی می‌کنید و سپس در پردازنده‌ی فرزند، `execve` را فراخوانی کنید.) فراخوانی سیستمی `wait` برای اتمام یک پردازنده‌ی فرزند مشخص، صبر می‌کند.

در ابتدا برای این که بتوانید فراخوانی‌های سیستمی مذکور را پیاده‌سازی کنید، لازم است که بتوانید عملیات‌های خواندن و نوشتن در حافظه (مطابق با فضای آدرسی مجازی مربوط به پردازنده‌ی کاربر) را به طور «ایمن و بی‌دردسر» انجام دهید. در واقع آرگومان‌های فراخوانی سیستمی در پشته‌ی^۴ پردازنده‌ی کاربر - به طور دقیق، بالای جایی که اشاره‌گر مربوط به پشته^۵ به آنجا اشاره می‌کند - قرار دارند. هسته‌ی سیستم عامل شما نباید در صورت تلاش برای خواندن مقدار ذخیره شده در مقصد^۶ یک اشاره‌گر نامعتبر یا پوچ^۷، دچار از کار افتادگی شود. به طور مثال، فرض کنید که یک فراخوانی سیستمی انجام می‌شود و هسته‌ی سیستم عامل تلاش می‌کند که به کمک اشاره‌گر پشته، آرگومان‌های آن فراخوانی سیستمی را بخواند و فرض کنید که به دلایلی نامعلوم، اشاره‌گر پشته مقدار نامعتبر دارد. در چنین مثالی، هسته‌ی سیستم عامل نباید به علت تلاش کردن برای خواندن آرگومان‌های فراخوانی سیستمی از پشته، دچار از کار افتادگی شود. هم‌چنین بعضی از آرگومان‌های فراخوانی سیستمی، اشاره‌گرهایی به بافرها یا رشته‌های درون فضای آدرس پردازنده‌ی کاربر هستند و این اشاره‌گرها هم می‌توانند مقادیری نامعتبر یا پوچ داشته باشند!

بنابراین لازم است که شما همه‌ی حالت‌هایی را که یک فراخوانی سیستمی به دلیل خطاهای حافظه‌ای به اتمام نمی‌رسد، در نظر بگیرید و به شکلی ایمن و بی‌دردسر، آن‌ها را از سر بگذرانید! این خطاهای حافظه‌ای شامل این حالت‌ها است: اشاره‌گرهای پوچ، اشاره‌گرهای

¹Command Line Arguments

²System Call (Syscall)

³Kernel Mode

⁴Stack

⁵Stack Pointer

⁶Dereference

⁷Null

نامعتبر (که به جاهایی از حافظه اشاره می‌کنند که نگاشته^۸ نشده‌اند) و اشاره‌گرهایی که به فضای آدرس مجازی متعلق به هسته‌ی سیستم عامل اشاره می‌کنند. توجه کنید که در دسترسی‌های ۴ بایتی به حافظه (مانند **32-bit integer**) ممکن است که ۲ بایت آن معتبر و ۲ بایت آن نامعتبر باشد. این اتفاق زمانی می‌افتد که حافظه میان دو صفحه در حافظه قرار گرفته باشد. در این حالات شما باید برنامه‌ی کاربر را خاتمه دهید. پیشنهاد می‌شود این قسمت از کد خود را قبل از پیاده‌سازی فراخوانی‌های سیستمی پیاده‌سازی و تست نمایید. (برای اطلاعات بیشتر می‌توانید به قسمت **Accessing User Memory** در سند منبع موجود در تمرین آشنایی با **pintos** مراجعه نمایید.)

۳.۱ ماموریت سوم: فراخوانی‌های سیستمی برای عملیات روی پرونده‌ها

افزون بر فراخوانی‌هایی که مربوط به کنترل پردازنده‌ها هستند، شما بایستی فراخوانی‌های سیستمی **open**، **remove**، **create**، **close**، **tell**، **seek**، **write**، **read**، **filesize**، **file** در حال حاضر یک سامانه‌ی مدیریت پرونده‌ی ساده و ابتدایی دارد. کافی است که پیاده‌سازی شما برای فراخوانی‌های سیستمی مذکور، توابع موجود در کتابخانه‌ی مربوط به **file system** را به شکلی مناسب فراخوانی کند. در واقع شما نیاز ندارید که هیچ یک از این عملیات‌ها را خودتان پیاده‌سازی کنید.

سامانه‌ی مدیریت پرونده‌ای که **pintos** دارد، **thread-safe** نیست. شما بایستی اطمینان حاصل کنید که پیاده‌سازی شما برای فراخوانی‌های سیستمی برای عملیات روی پرونده‌ها، به طور همزمان چندین تابع از سامانه‌ی مدیریت پرونده را فراخوانی نکند. در تمرین گروهی ۳، روش‌های همگام‌سازی^۹ نسبتاً پیچیده‌تری به سامانه‌ی مدیریت پرونده‌ی **pintos** اضافه خواهید کرد ولی فعلاً در این تمرین گروهی، شما اجازه دارید که از یک **global lock** برای اعمال مربوط به سامانه‌ی مدیریت پرونده‌ها استفاده کنید. در واقع می‌توان با این **global lock** این طور در نظر گرفت که کل قطعه‌کد مربوط به **file system** در تمرین شما، یک ناحیه بحرانی^{۱۰} است و بدین ترتیب می‌توان **thread safety** را تضمین کرد. توصیه می‌شود که در این تمرین، حتی‌الامکان محتوای درون **filesys/** را تغییر ندهید.

شما بایستی اطمینان حاصل کنید که در حین اجرای یک پردازنده‌ی کاربر، کسی نمی‌تواند پرونده اجرایی آن پردازنده را تغییر دهد. تست‌های **rox** اطمینان حاصل می‌کنند که شما مانع از نوشتن روی پرونده‌های اجرایی مربوط به یک پردازنده‌ی در حال اجرا می‌شوید. توابع **file_deny_write()** و **file_allow_write()** برای ایجاد این قابلیت به شما کمک می‌کنند. ممانعت از نوشتن روی پرونده‌های اجرایی مربوط به پردازنده‌های در حال اجرا، امری مهم است زیرا ممکن است که یک سیستم عامل، **page** های مربوط به کد را به کندی از پرونده بخواند و در حافظه بگذارد یا چند **page** از **page** های مربوط به کد را از حافظه پاک کند و بعداً آنها را از پرونده مجدداً بخواند. در سیستم عامل **pintos**، این امر، امری حیاتی نیست زیرا **pintos** قبل از اجرای هر پرونده، کل آن را درون حافظه بار می‌کند و سپس آن را اجرا می‌کند و همچنین **pintos** از هیچ نوعی از **demand paging** پشتیبانی نمی‌کند. به هر حال، از آنجایی که افزودن این قابلیت تمرین خوبی است، شما همچنان ملزم به پیاده‌سازی این قابلیت هستید.

نکته: کد نهایی شما در تمرین گروهی اول، به عنوان نقطه‌ی شروع شما در تمرین گروهی سوم استفاده خواهد شد. بعضی از تست‌های مربوط به تمرین گروهی سوم، به بعضی از فراخوانی‌های سیستمی که در این تمرین پیاده‌سازی می‌کنید، بستگی دارند و ممکن است که نیاز به تغییر دادن پیاده‌سازی خود در بعضی از این فراخوانی‌های سیستمی پیدا کنید تا از قابلیت‌هایی که در تمرین گروهی سوم لازم می‌شود، پشتیبانی کنید. بنابراین بایستی که در حین طراحی کردن پیاده‌سازی خود در این تمرین، این نکته را در ذهن خود داشته باشید.

۲ تحویل دادنی‌ها

نمره‌ی تمرین گروهی شما از سه مولفه‌ی زیر تشکیل شده است:

- ۲۰ درصد برای مستند طراحی و جلسه‌ی مرور طراحی
- ۶۵ درصد کد و پیاده‌سازی
- ۱۵ درصد برای گزارش نهایی و کیفیت کد

⁸Mapped

⁹Synchronization

¹⁰Critical Section

۱.۲ مستند طراحی (مهلت تحویل تا پایان ۱۶ اسفند) و جلسه‌ی مرور طراحی

قبل از این که شروع به کد زدن کنید، بایستی برای پیاده‌سازی خود یک نقشه‌ی راه داشته باشید و بدانید که قصد دارید هر ویژگی را چطور پیاده‌سازی کنید و همچنین باید بتوانید خودتان را قانع کنید که طراحی را به درستی انجام داده‌اید و اشکالی در آن نیست. برای این تمرین گروهی، بایستی که یک مستند طراحی تحویل بدهید و در جلسه‌ی مرور طراحی، شرکت کنید. در این جلسه، دستیاران آموزشی با شما در مورد طراحی مد نظر شما مشورت خواهند کرد و از شما سوالاتی خواهند پرسید و بایستی بتوانید از طراحی خود دفاع کنید. قالب مستند طراحی این پروژه در آدرس `design/project1.1-design.md` که در مخزن `ce424-002-pintos` گروهی که در تمرین قبل کد `pintos` را از آن دریافت کردید قرار دارد. شما باید این مستند را کامل نمایید و در همان آدرس در مخزن گروهی خودتان قرار دهید.

دو قسمت در مستند طراحی `pintos` وجود دارد. قسمت اول بررسی اجمالی طراحی است. شما باید طراحی خودتان را که قصد دارید پروژه را با آن انجام دهید، به صورت اجمالی توضیح دهید. قسمت دوم نیز سوالاتی است که افزون بر طراحی پرسیده شده است. در ادامه هر قسمت از مستند طراحی با جزییات توضیح داده شده است.

۱.۱.۲ بررسی اجمالی طراحی

شما باید طراحی خود را از چهار جنبه (که در ادامه آورده می‌شود) توضیح دهید. هم‌چنین به سوالات موجود در مستند طراحی پاسخ دهید.

۱. **داده‌ساختارها و توابع:** هر داده ساختار، `enum`، `typedef` و متغیر `global` یا `static` که به کد اضافه کرده یا تغییر داده‌اید را به صورت کد C (نه شبه کد) بیان کنید. همراه این کدها، باید توضیح مختصری در مورد دلیل تغییر یا اضافه کردن این کدها بدهید. توضیحات مفصل‌تر در بخش‌های بعدی خواسته شده است.

۲. **الگوریتم‌ها:** در این بخش توضیح می‌دهید که چرا کد شما کار می‌کند! توضیحات شما باید مفصل‌تر از توضیحاتی باشد که در سند تمرین آمده است (سند تمرین موجود است و تکرار آن بی‌مورد است). از طرفی در نظر داشته باشید که توضیحات این بخش باید از سطح کد بالاتر باشد و لازم نیست که خط به خط کد توضیح داده شود صرفاً باید ما را قانع کنید که کد شما نیازمندی مطرح شده را برطرف می‌کند. لازم به ذکر است که در این جا باید شرایطی که استثنا و حالت خاص به حساب می‌آیند توضیح داده شوند. انتظار می‌رود که هنگام نوشتن سند طراحی، کد `pintos` را مطالعه کرده باشید و در صورت لزوم، ارجاعاتی به `pintos` داشته باشید.

۳. **به هنگام‌سازی^{۱۱}:** در این بخش شما باید تمامی منابعی که بین ریشه‌های مختلف مشترک هستند را بیان کنید و برای هر یک بگویید که چگونه به این منبع دسترسی وجود دارد (به عنوان مثال از یک وقفه مشخص) و پس از آن استراتژی دسترسی و تغییر دادن امن آن منبع را بیان کنید. برای هر منبع نشان دهید که طراحی شما نحوه دسترسی صحیح را ایجاد می‌کند و از به وجود آمدن `deadlock` جلوگیری می‌کند. به صورت کلی، بهترین استراتژی‌های به‌هنگام‌سازی، ساده هستند و به سادگی قابل اعتبارسنجی‌اند. اگر توضیح‌دادن استراتژی‌هایتان دشوار است، نشانگر این است که باید روش‌های ساده‌تری در پیش بگیرید. لازم است که روش خودتان را از نظر هزینه زمانی و حافظه‌ای بررسی کنید و نشان دهید آیا روش شما محدودیت شدیدی بر `concurrency` کارهای هسته و/یا برنامه‌های کاربر اعمال کرده است یا خیر. وقتی در مورد قابلیت‌های موازی‌سازی^{۱۲} که توسط روش شما میسر شده است بحث می‌کنید، توضیح دهید که ریشه‌ها با چه توالی و فرکانسی به منبع مشترک دسترسی پیدا می‌کنند و آیا محدودیتی در تعداد ریشه‌هایی که می‌خواهند به ناحیه‌های بحرانی مستقل در یک زمان دسترسی پیدا کنند وجود دارد یا خیر. هدف شما باید دوری از روش‌های قفل کردن منابع باشد.

۴. **منطق:** توضیح دهید چرا طراحی شما از دیگر روش‌هایی که بررسی کردید بهتر است و نارسایی‌های آن را شرح دهید. به نکته‌هایی مثل اینکه چقدر طراحی قابل درک است، چقدر برنامه‌نویسی آن زمان‌بر است و پیچیدگی الگوریتم‌های شما از نظر زمانی و حافظه چقدر است و این که طراحی شما تا چه حد برای افزودن ویژگی‌های جدید انعطاف‌پذیر است، توجه داشته باشید.

۲.۱.۲ سوال‌های افزون بر طراحی

۱. تست‌های این تمرین گروهی در `pintos/src/tests/userprog` قرار دارد. در یکی از آن‌ها یک اشاره‌گر نامعتبر به عنوان ورودی فراخوانی سیستمی داده شده است تا تست شود آیا پیاده‌سازی شما به صورت مناسب امکان خواندن و نوشتن در فضای حافظه‌ی کاربر را فراهم می‌کند یا خیر. تستی را پیدا کنید که از یک اشاره‌گر به پشته‌ی (`esp`) نامعتبر در فراخوانی سیستمی استفاده می‌کند. نام و شماره‌ی خط کد را ذکر کنید و به طور دقیق بیان کنید که هدف این تست چیست.

¹¹ Synchronization

¹² Parallelism

۲. تستی را پیدا کنید که از یک اشاره‌گر به پشت‌پشتی (`%esp`) معتبر هنگام فراخواندن یک فراخوانی سیستمی استفاده می‌کند اما به دلیل نزدیکی اشاره‌گر به مرز بین فضای حافظه‌ی کاربر و فضای حافظه‌ی هسته، برخی از ورودی‌های فراخوانی سیستمی در محدوده‌ی غیرمجاز قرار می‌گیرند. نام، شماره خط و هدف تست را به صورت دقیق توضیح دهید.
۳. یک بخش از پروژه را شناسایی نمایید که توسط تست‌های موجود به صورت کامل پوشش داده نمی‌شود. توضیح دهید برای تست کردن آن بخش باید چه تست‌هایی اضافه شود (بیش از یک جواب صحیح وجود دارد).

۳.۱.۲ جلسه بازخورد طراحی

شما در یک جلسه‌ی ۲۰-۲۵ دقیقه‌ای، طراحی خود را به دستیاران آموزشی پروژه ارائه می‌دهید. در این جلسه باید آماده باشید تا به سوالات دستیاران آموزشی در مورد طراحی خود پاسخ دهید و از طراحی خود دفاع کنید.

۴.۱.۲ نمره‌دهی

مستند طراحی و بازخورد طراحی با هم نمره‌دهی می‌شوند. این بخش ۲۰ نمره دارد که بر اساس توضیحات شما از طراحی در مستند طراحی و پاسخ‌دهی به سوالات در جلسه‌ی بازخورد طراحی نمره‌دهی می‌شود. باید حتما در جلسه بازخورد طراحی حضور داشته باشید تا نمره‌ای به شما تعلق گیرد.

۲.۲ پیاده‌سازی

نمره‌ی پیاده‌سازی شما توسط نمره‌دهنده‌ی خودکار داده می‌شود. `pintos` یک مجموعه تست دارد که می‌توانید خودتان آن را اجرا کنید. دقیقاً همین تست‌ها برای نمره‌دهی شما استفاده می‌شود. لازم به ذکر است با تغییر دادن تست‌ها تغییری در تست‌هایی که سامانه‌داوری اجرا می‌کند ایجاد نمی‌شود و نمره‌ای که از آن بدست می‌آید ملاک است. پس از هر بار نمره‌دهی، نمره‌دهنده‌ی خودکار نمره شما را در پرونده `grade.txt` قرار می‌دهد.

۳.۲ پیشنهادات

پیشنهاد می‌کنیم که پروژه را با پیاده‌سازی فراخوانی سیستمی `write` برای `file descriptor` خروجی استاندارد (`STDOUT`) شروع کنید. پس از اتمام پیاده‌سازی این قابلیت، تست `stack-align-1` باید پاس شود. پس از تمام کردن کار بالا، دستور `printf()` برای فضای کاربر قابل استفاده است. حال فراخوانی سیستمی `practice` و بخش پاس دادن آرگومان‌ها را کامل کنید. در گام بعد مطمئن شوید که پیام `exit(-1)` حتی اگر یک برنامه به دلیل یک خطا از اجرا خارج شد، چاپ شود. در حال حاضر `exit code` زمانی چاپ می‌شود که فراخوانی سیستمی `exit` از فضای کاربر فراخوانی شود و اگر برنامه طلب دسترسی به فضای غیرمجاز کند، `exit code` چاپ نمی‌شود.

۴.۲ گزارش نهایی

نمره‌دهی گزارش شما بر مبنای دو چیز است: اول، بایستی برای هر `commit`، پیام دقیقی نوشته باشید. بدین منظور پس از مشخص کردن پرونده‌هایی که قصد دارید آن‌ها را `commit` کنید، فرمان زیر را اجرا کنید.

```
git commit
```

بعد از این فرمان، برای شما ویرایشگری باز خواهد شد که در آن پیام خود را بنویسید. پیام شما باید به گونه‌ای شفاف باشد که هم گروهی شما با خواندن فقط همین پیام، متوجه وضعیت کنونی پروژه شود. تلاش کنید طوری این پیام‌ها را بنویسید که حتی بدون نیاز به دیدار حضوری با یکدیگر، کار گروهی خود را انجام دهید و هماهنگ بمانید (البته که می‌توانید حضوری هم کار کنید! ولی ما فرض می‌کنیم که هر کدام در قاره‌ای متفاوت قرار دارید! :)).

برای نمونه، می‌توانید اسلوب نوشتن چنین پیام‌هایی را در `changelog` های هسته‌ی سیستم عامل `Linux` ببینید. بدیهی است که انتظار نوشتن پیام‌هایی به این تفصیل وجود ندارد اما پیام شما باید حداقل اطلاعات زیر را داشته باشد:

```
1 Add some feature/Fix some bugs(some should be explained)
2
3 Test 27 passed but test 28 and 31 that related to that feature has some issues.
```

```
In line ... of file ... this pointer has invalid value that caused that problem(that should be explained)
```

به طور خاص، بایستی دقیق بودن پیام‌های خود را هنگام تلفیق کردن انشعاب‌های غیراصلی در انشعاب **master** رعایت کنید. **دوم**، بعد از اتمام کد پروژه باید یک گزارش از پیاده‌سازی خود آماده کنید. گزارش خود را در مسیر **reports/project1.1.md** قرار دهید. موارد زیر در گزارش شما مطلوب است:

- تغییراتی که نسبت به سند طراحی اولیه داشتید و دلیلی که این تغییر را انجام دادید را بیان کنید (در صورت لزوم آوردن بحث‌های خود با دستیار آموزشی مانعی ندارد).
- بیان کنید که هر فرد گروه دقیقاً چه بخشی را انجام داد؟ آیا این کار را به صورت مناسب انجام دادید و چه کارهایی برای بهبود عملکردتان می‌توانید انجام دهید.
- کد شما بر اساس کیفیت کد نیز نمره دهی خواهد شد. موارد بررسی از این دست می‌باشند:
- آیا کد شما مشکل بزرگی امنیتی در بخش حافظه دارد (به صورت خاص رشته‌ها در زبان C)؟ **memory leak** و نحوه مدیریت ضعیف خطاها نیز بررسی خواهد شد.
- آیا از یک **Code Style** واحد استفاده کردید؟ آیا **style** مورد استفاده‌ی شما با **pintos** هم‌خوانی دارد؟ (از نظر فرورفتگی و نحوه نام‌گذاری)
- آیا کد شما ساده و قابل درک است؟
- آیا کد پیچیده‌ای در بخشی از کدهای خود دارید؟ در صورت وجود آیا با قرار دادن توضیحات مناسب آن را قابل فهم کردید؟
- آیا کد **Comment** شده‌ای در کد نهایی خود دارید؟
- آیا کدی دارید که کپی کرده باشید؟
- آیا الگوریتم‌های **linked list** را خودتان پیاده‌سازی کردید یا از پیاده‌سازی موجود استفاده کردید؟
- آیا طول خط کدهای شما بیش از حد زیاد است؟ (۱۰۰ کاراکتر)
- آیا در **git** شما پرونده‌های **binary** وجود دارد؟ (پرونده‌های **binary** و پرونده‌های **log** را **commit** و **push** نکنید!)

۳ سوالات پرتکرار

۱. چه مقدار کد باید بزنیم؟
میزان تغییرات پاسخ ما (با استفاده از برنامه **diffstat**) در ادامه آماده است. خط آخر نشان‌دهنده تعداد همه خط‌هایی است که اضافه یا حذف شده‌اند. دقت کنید که خطوطی که تغییر کرده‌اند هم به عنوان خط حذف شده و هم به عنوان خط اضافه شده محاسبه می‌شوند.
پاسخ‌های فراوان دیگری نیز وجود دارند که ممکن است تغییرات فراوانی نسبت به پاسخ ما داشته باشند و ممکن است پرونده‌هایی که تغییر داده‌اند با پرونده‌هایی که ما تغییر داده‌ایم متفاوت باشند. مثلاً پرونده‌هایی را تغییر داده باشند که ما تغییر نداده‌ایم یا پرونده‌هایی که ما تغییر داده‌ایم را تغییر نداده باشند.

```
threads/thread.c | 13
threads/thread.h | 26 +
userprog/exception.c | 8
userprog/process.c | 247 ++++++++--
userprog/syscall.c | 468 ++++++++--
userprog/syscall.h | 1
6 files changed, 725 insertions(+), 38 deletions(-)
```

۲. وقتی `q -p file -- pintos` را اجرا می‌کنم، `kernel panic` رخ می‌دهد. آیا سیستم را با دستور `f -pintos` فرمت کردید؟ آیا اسم پرونده بیش از حد طولانی است؟ فایل سیستم محدودیت ۱۴ حرفی برای نام پرونده‌ها دارد. دستوری مانند `q -p ../examples/echo -- pintos` برای مثال می‌توانید از دستور `q -p ../examples/echo -a echo -- pintos` استفاده کنید تا نام پرونده را `echo` قرار دهد. آیا فایل سیستم پر شده است؟ آیا فایل سیستم بیشتر از ۱۶ پرونده دارد؟ محدودیت حداکثر ۱۶ پرونده برای فایل سیستم پایه وجود دارد. فایل سیستم می‌تواند بیش از حد تکه تکه شده باشد تا فضای پیوسته کافی برای پرونده شما فراهم نباشد.
۳. وقتی دستور `q -p ../file -- pintos` را اجرا می‌کنم، پرونده کپی نمی‌شود. به صورت پیش‌فرض پرونده‌ها با نامی که به آن اشاره می‌کنید نوشته می‌شوند، پس در این حالت نام پرونده کپی شده `../file` خواهد بود. می‌توانید به جای این دستور از `q -p ../file -a file -- pintos` استفاده کنید. همچنین می‌توانید لیست پرونده‌های موجود در فایل سیستم را با دستور `q ls -pintos` مشاهده کنید. فایل سیستم پایه `pintos` پوشه‌ها را پشتیبانی نمی‌کند.
۴. همه‌ی برنامه‌های کاربر با `page fault` قطع می‌شوند. اگر پاس دادن آرگومان‌ها را پیاده‌سازی نکرده باشید یا به اشتباه پیاده‌سازی کرده باشید این مشکل پیش می‌آید. کتابخانه پایه C برای برنامه‌های کاربر تلاش می‌کند که `argc` و `argv` را بخواند، بنابراین اگر پشته به خوبی تنظیم نشده باشد نیز این مشکل رخ می‌دهد.
۵. همه‌ی برنامه‌های کاربر با فراخوانی سیستمی قطع می‌شوند. شما باید برای دیدن هر چیزی در ابتدا فراخوانی‌های سیستمی را پیاده‌سازی کنید. هر برنامه‌ی معقولی حداقل فراخوانی سیستمی مربوط به خروج (`exit()`) را صدا می‌زند. تابع `printf()` نیز `write()` را صدا می‌زند. رسیدگی‌کننده پیش‌فرض به فراخوانی سیستمی فقط عبارت `system call` چاپ می‌کند و به فراخوانی سیستمی `exit()` رسیدگی می‌کند. تا قبل از پیاده‌سازی فراخوانی‌های سیستمی می‌توانید از تابع `hex_dump()` برای بررسی درستی پیاده‌سازی پاس دادن آرگومان‌ها استفاده کنید. (می‌توانید برای توضیحات بیشتر به `Program Startup Details` در سند منابع مراجعه کنید.)
۶. چطور می‌توانم برنامه‌های کاربر را `disassemble` کنم؟ با استفاده از ابزار `obj-dump(80x86)` یا `i386-elf-objdump (SPARC)` می‌توانید این کار را انجام دهید. برای این کار از دستور `objdump -d <file>` استفاده کنید. برای یک تابع خاص نیز می‌توانید از دستور `disassemble` در GDB استفاده کنید.
۷. چرا بسیاری از پرونده‌های `include` مربوط به C در برنامه‌های `pintos` کار نمی‌کنند؟ آیا می‌توانم از `libFOLAN` استفاده کنم؟ کتابخانه C که فراهم شده است بسیار محدود است و شامل بسیاری از ویژگی‌هایی که از یک کتابخانه C در یک سیستم‌عامل واقعی انتظار می‌رود نمی‌شود. با توجه به اینکه کتابخانه‌های C باید فراخوانی‌های سیستمی برای I/O یا اختصاص حافظه را تولید کنند، باید مخصوص سیستم‌عامل (و معماری) ساخته شوند. اگر کتابخانه‌ای مانند قسمتی از کتابخانه‌های استاندارد C فراخوانی سیستمی انجام دهد، احتمال بسیار بالا با `pintos` کار نمی‌کند. `pintos` از رابطی غنی برای فراخوانی‌های سیستمی مانند سیستم‌عامل‌های واقعی مانند `Linux` یا `FreeBSD` پشتیبانی نمی‌کند، همچنین از شماره وقفه‌ی متفاوتی (`0x30`) برای قطع برنامه‌ها برای فراخوانی سیستمی نسبت به `Linux` استفاده می‌کند (`0x80`). احتمال زیادی دارد که کتابخانه‌ی مد نظر شما از قسمت‌هایی از کتابخانه‌ی C که `pintos` پیاده‌سازی نکرده، استفاده کرده باشد. بنابراین، احتمالاً باید مقداری تلاش کنید تا آن را با `pintos` سازگار کنید. به‌طور ویژه به این نکته دقت کنید که کتابخانه‌ی برنامه‌های کاربر C در `pintos`، دستور `malloc()` را پیاده‌سازی نکرده است.
۸. چگونه برنامه‌های کاربر جدید را کامپایل کنم؟ پرونده `src/examples/Makefile` را تغییر دهید و سپس دستور `make` را اجرا کنید.

۹. آیا می‌توانم برنامه‌های کاربر را تحت **debugger** اجرا کنم؟
با مقداری محدودیت می‌توان این کار را انجام داد. بخش مربوطه در سند منبع تمرین قبل را مشاهده کنید.

۱۰. چه تفاوتی بین **pid_t** و **tid_t** وجود دارد؟

برای شناسایی ریسه‌های هسته (**kernel threads**) که روی آن می‌تواند یک پردازش مربوط به کاربر در حال اجرا باشد یعنی اگر با **process_execute()** ساخته شده باشد، یا با استفاده از **thread_create()** ساخته شده باشد، از **tid_t** استفاده می‌شود و فقط در هسته از آن استفاده می‌شود. همچنین برای شناسایی پردازش‌های کاربر استفاده می‌شود که توسط پردازش‌های کاربر یا هسته با استفاده در فراخوانی‌های سیستمی **exec** یا **wait** استفاده می‌شود. شما می‌توانید هر نوعی که می‌خواهید برای **pid_t** و **tid_t** انتخاب کنید. به طور پیش فرض هر دو آن‌ها **int** هستند. شما می‌توانید از یک نگاهت یک به یک بین آن‌ها استفاده کنید تا یک مقدار برابر یک پردازش را نشان دهد یا می‌توانید از نگاهت‌های پیچیده‌تری استفاده کنید.

۱.۳ پاس دادن آرگومان‌ها

- آیا بالای پشته در حافظه مجازی هسته نیست؟
بالای پشته بر **PHYS_BASE** (معمولا **0xc0000000**) قرار دارد که همان جایی است که هسته شروع می‌شود. ولی قبل از این که پردازنده داده را درون پشته قرار دهد، اشاره‌گر پشته را یکی کم می‌کند. بنابراین اولین مقدار (که ۴ بایت است) در آدرس **0xbfffffff** قرار می‌گیرد.

- آیا **PHYS_BASE** ثابت است؟
خیر؛ شما باید حالاتی که **PHYS_BASE** یکی از مضارب **0x10000000** بین **0x80000000** تا **0xf0000000** باشد را به سادگی با کامپایل دوباره پشتیبانی کنید.

- چگونه باید به چندین فاصله در یک لیست آرگومان‌ها رسیدگی کرد؟
با چندین فاصله باید مانند یک فاصله رفتار شود. همچنین نیازی به پشتیبانی هیچ کاراکتر خاص دیگری به غیر از فاصله نیست.

- آیا می‌توانم یک کران بالا برای اندازه لیست آرگومان‌ها قرار دهم؟
بله می‌توانید یک کران بالای منطقی برای آن قرار دهید.

۲.۳ فراخوانی سیستمی

- آیا می‌توان از **struct file *** برای گرفتن توصیف‌کننده پرونده استفاده کرد؟ آیا می‌توان از **struct thread *** برای **pid_t** استفاده کرد؟
شما باید خودتان این تصمیمات را برای طراحی بگیرید. بیش‌تر سیستم‌های عامل بین توصیف‌کننده پرونده‌ها (یا شناسه پردازش‌ها) و آدرس ساختمان داده مربوط به آن‌ها در هسته تمایز قائل می‌شوند. قبل از پیاده‌سازی ممکن است بخواهید روی دلایل آن کمی فکر کنید.

- آیا می‌توان کران بالایی برای تعداد پرونده‌های باز برای هر پردازش قرار داد؟
بهتر است که این کار را انجام ندهید ولی اگر ضروری است می‌توانید از کران ۱۲۸ پرونده استفاده کنید.

- اگر پرونده‌ای که باز است حذف شود چه اتفاقی می‌افتد؟
شما باید برای پرونده‌ها سیستم معنایی **Unix** را پیاده‌سازی کنید، به این صورت که وقتی پرونده‌ای حذف شد، همه پردازش‌هایی که توصیف‌کننده آن پرونده را دارند باید بتوانند از آن استفاده کنند و به این معنی است که باید بتوانند در آن پرونده بنویسند یا از آن بخوانند. پرونده دیگر اسمی ندارد و پردازش‌های دیگر نمی‌توانند آن را باز کنند، ولی تا زمانی که همه توصیف‌کننده‌هایی که به

آن پرونده اشاره می‌کنند بسته نشده‌اند یا سیستم خاموش نشده پرونده وجود دارد.

- چگونه می‌توان آن دسته از برنامه‌های کاربر را که به بیش از 4KB فضای پشته نیاز دارند، اجرا کرد؟ می‌توانید کد تنظیمات برپایی پشته را تغییر دهید تا بیشتر از یک صفحه از فضای حافظه را به هر پردازش قرار دهد. برای این پروژه این کار لازم نیست.
- اگر یک دستور `exec` در میانه‌ی کار خراب شود، چه اتفاقی باید بیفتد؟ اگر در هر صورتی پردازش فرزند بارگیری نشود باید 1- برگرداند که شامل مشکل در بارگیری قسمتی از پردازش نیز هست. (مانند زمانی که در تست `multi-oom` حافظه کم بیاورد). بنابراین پردازش پدر نباید قبل از مشخص شدن این که بارگیری موفق بوده یا نه، از `exec` بازگردد. پردازش فرزند باید این اطلاعات را از طریق هماهنگ‌سازی مناسب (برای مثال از طریق سمافور) به پردازش پدر منتقل کند تا مطمئن باشد بدون رخ دادن `race condition` این اطلاعات منتقل می‌شود.

۴ توصیه‌ها

۱.۴ توصیه‌های عمومی

شما باید قبل از شروع کار روی پروژه، کد منبع `pintos` که می‌خواهید اصلاح کنید را بخوانید و درک کنید. به همین دلیل است که از شما می‌خواهیم که مستند طراحی بنویسید و باید حداقل درک بالایی روی پرونده‌هایی مانند `process.c` داشته باشید تا مشکلات مفهومی روی طراحی شما تاثیر نگذارد و زمان پیاده‌سازی مشکلی پیش نیاید. شما باید یاد بگیرید که از قابلیت‌های پیچیده `GDB` استفاده کنید. برای این پروژه دیباگ کردن کد معمولاً از پیاده‌سازی آن بیشتر زمان می‌گیرد، هر چند فهم خوب از کدی که تغییر می‌دهید می‌تواند به شما کمک کند که مشکلات می‌توانند مربوط به کجای آن باشند. تاکید می‌کنیم که پرونده‌هایی که می‌خواهید تغییر دهید را حتماً بخوانید و متوجه شوید. (با این هشدار که حجم کدها زیاد است و بیش از حد خود را درگیر نکنید). همچنین پرونده‌های `binary` و پرونده‌های `log` را `push` نکنید. به این نکته نیز توجه داشته باشید که این پروژه وقت زیادی از شما خواهد گرفت.

۲.۴ کار گروهی

در گذشته، بسیاری از گروه‌ها هر تکلیف را به صورت قطعاتی تقسیم می‌کردند و هرکس روی قطعه مربوط به خود کار می‌کرد. نزدیک ددلاین می‌خواستند که کدهای خود را ترکیب کنند و پاسخ خود را ارسال کنند، این کار خوبی نیست و آن را توصیه نمی‌کنیم. این گروه‌ها به این نتیجه می‌رسند که برخی تغییراتی که انجام داده‌اند با هم تعارض دارند و به زمان زیاد برای دیباگ کردن نیاز دارد. برخی از گروه‌هایی که از این روش استفاده کردند به کدهایی رسیدند که حتی کامپایل یا بوت هم نشدند و یا تعداد کمی از تست‌ها را پاس کردند. به جای این روش توصیه می‌کنیم که با استفاده از `git` تغییرات خود را به مرور و سریع‌تر یکی کنید. با این روش در ادامه‌ی پروژه، با احتمال کمتری غافل گیر می‌شوید چون هر کس می‌تواند کد دیگران را در همان زمانی که نوشته می‌شوند، مشاهده کنند. همچنین این قابلیت وجود دارد که تغییرات را مرور کنید و اگر مشکلی رخ داد به نسخه‌ای که کار می‌کند برگردید. همچنین توصیه می‌کنیم که به صورت گروهی کد بنویسید. زیرا در این صورت احتمال رخ دادن مشکل در کد کمتر می‌شود.